

NOWA ODMIANA WĘGIELNIKA

Lubomir Packiewicz

Przy wykonywaniu przedmiotów użytkowych z drewna, metalu lub tworzyw sztucznych wymaga się dużej dokładności w wyznaczaniu wymiarów na materiale, a jeszcze większej przy sprawdzaniu kątów tychowych obrabianych elementów tych przedmiotów.

Zwykle do powyższych celów używa się m. in. normalnych węgielników prostokątnych lub uciosowych, które można nabyć w każdym sklepie z narzędziami stolarskimi. Przyrządy te odznaczają się dość dużymi wymiarami i podobną ceną, która częstokroć uniemożliwia zaopatrzenie się w nie — początkującym majsterkowiczom. Zamiast tych przyrządów pomiarowych można zastosować inne o podobnej użyteczności, ale znacznie mniejsze, no i o wiele tańsze. Będą to nowe typy węgielników prostokątnych i uciosowych, wykonane z drewnianych trójkątów kreślarskich (ekierek), jak wiadomo tanich i łatwych do nabycia w sklepach z materiałami papierniczymi. Węgielniki te, odznaczające się niewielkimi wymiarami, są lekkie i poręczne w użyciu i, co najważniejsze, można je szybko wykonać za pomocą paru zwykłych narzędzi stolarskich (piły włósnicowej albo noża oraz ścisłu śrubowego) i bardzo prostej metody obróbki, bez potrzeby strugania listewek, wiercenia w nich otworów itp. czynności.

1. Węgielnik prostokątny (rys. 1) wykonamy z ekierki drewnianej równoramiennej, której boki (przyprostokątne) mierzą 150—170 mm. Praca nasza ograniczy się do połączenia ekierki na kilka części, z których po sklejeniu otrzymamy żądany przyrząd pomiarowy. W tym celu wyznaczamy na ramionach przyprostokątnych — długość ramion

węgielnika (d), a na przeciwprostokątnej — kształt i długość dwóch okładek (d₁) i (d₂). Części na rysunku zakreskowane użyjemy na podkładki do ścisków śrubowych przy naklejaniu okładek na ramię węgielnika.

W celu uniknięcia pracochłonnego wyrównywania i wygładzania przekrojów listewek użyjemy do przerywania ekierki piły o bardzo drobnych ząbkach, a z braku takowej — ostrego noża i stalowego kątownika.

Uzyskane z przecięcia listewki zszorstkujemy jednostronnie ściernym papierem, nasmarujemy klejem (cienką warstwą), przyłożymy z obu stron do dolnego ramienia węgielnika i ściśniemy ścisłem śrubowym albo w inny sposób (np. w imadle) tak, aby nie przesunęły się w żadnym kierunku.

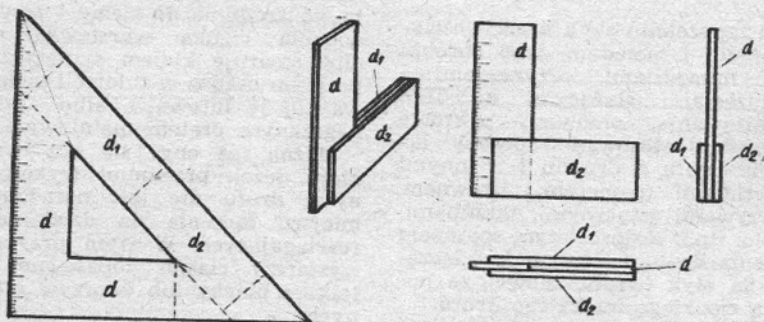
Po zaschnięciu kleju zdejmujemy ścisła, usuwamy resztki kleju (wewnętrzne powierzchnie oklejonego ramienia kątownika powinny być idealnie równe i gładkie) i sprawdzamy prostotę kąta wewnętrznego i zewnętrznego, po czym gotowy węgielnik włączamy do naszego amatorskiego zestawu przyrządów pomiarowych.

2. Węgielnik uniwersalny (rys. 2) (prostokątny i uciosowy) wykonujemy podobnie, z tą tylko różnicą, że kątownika kreślarskiego (ekierki) nie będziemy w ogóle przerywać, a na okładki pogrubiające jego ramię użyjemy dwie linijki drewniane długości 200 mm każda.

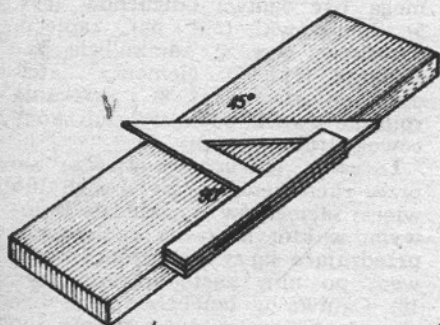
Linijki te ze strony nie skalowanej, jak również obie strony oklejonego ramienia zszorstkujemy ściernym papierem i posmarujemy klejem. Po sklejeniu — usuniemy ostrożnie resztki kleju z powierzchni okładek i całość zaciągniemy po-

liturą albo powleczeni cienką warstwą lakieru bezbarwnego. Sposób posługiwania się węgielnikiem wynika z jego budowy (rys. 3), a dodatkową jego zaletą będzie podziałka milimetrowa na obu ramionach

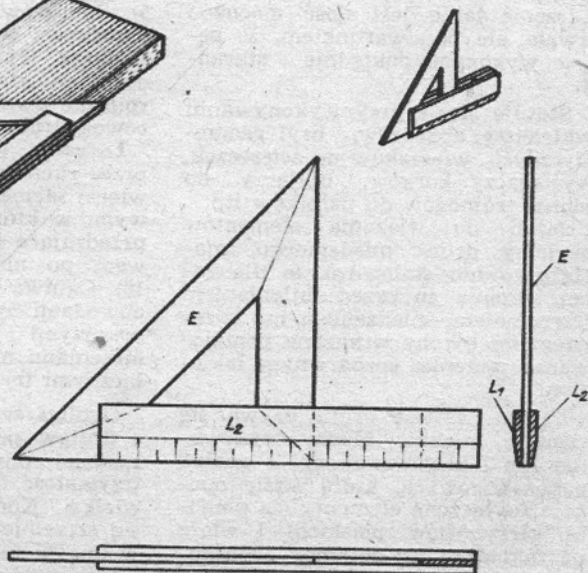
dzięki zastosowaniu gotowych ekier i linijek. I na zakończenie opisu mała prośba do tych Czytelników, którzy wykonają oba przyrządy — napiszcie, czy są wygodne w użyciu i czy usprawniają Wam pracę.

Rys. 1. Węgielnik prosty

Rys. 3. Sposób użycia

Rys. 2. Węgielnik prostokątny i uciosowy